

Мозоль В.В., кандидат юридичних наук,
старший науковий співробітник наукової
лабораторії з проблем громадської безпеки
ННШФПМГБПСНГУ НАВС
Просолупова М.В., курсант
ННШФПМГБПСНГУ НАВС

Міжнародне співробітництво в боротьбі з організованою злочинністю

Організована злочинність утворює значну небезпеку для суспільства, особливо коли воно знаходиться у стані реформування та розбудови державно-правової системи. Саме така, сприятлива для організованої злочинності ситуація, містить у собі загрозу її проникнення практично у всі сфери суспільних відносин. Тому завданням та пріоритетними напрямками боротьби з організованою злочинністю визначено, насамперед, виявлення та тотальна ліквідація організованих груп і злочинних організацій. Численні злочинні угруповання здійснюють свою діяльність на міжнародному рівні і розглядають державні кордони не як бар'єри, а як комерційні можливості. Тому, запобігання даному виду злочинності є першочерговим завданням будь-якої держави.

Сьогодні ні одна, навіть сама могутня держава, не в змозі ефективно протистояти транснаціональній злочинності тому, необхідне широке міжнародне співробітництво держав у боротьбі зі злочинністю, яке буде спрямоване на розробку і координацію заходів щодо попередження, розкриття злочинів, вироблення комплексних цілей і завдань з мінімізації транснаціональних і внутрішньодержавних протиправних діянь.

Важливу роль в об'єднанні і координації зусиль країн у боротьбі з транснаціональною злочинністю, в тому числі і в економічній сфері, на національному і міжнародному рівнях, покликані відігравати міжнародні організації, особливо ООН [1, с. 13]. У своїй роботі в попередженні злочинності й кримінальному правосуддю ООН переслідує цілі: попередження злочинності на території держав і на міждержавному рівні; контроль злочинності, як на національному, так і на міждержавному рівні; зміцнення регіонального й міжнародного співробітництва в справі попередження злочинності, кримінального правосуддя та в боротьбі з транснаціональною злочинністю; координація й консолідація зусиль держав-членів ООН в попередженні й боротьбі з транснаціональною злочинністю; підвищення ефективності діяльності правосуддя, повага прав людини відносно потерпілих від злочинів і всіх осіб, втягнених у систему

кримінального правосуддя; сприяння досягненню високих стандартів гуманності, справедливості і професіоналізму.

З питань боротьби зі злочинністю Генеральна Асамблея ООН розробляє і ухвалює спеціальні міжнародні документи, де визначаються поняття злочинів міжнародного характеру, злочинів проти людства, транснаціональних злочинів, таких як незаконний обіг наркотичних і психотропних речовин, тероризм, піратство та ін. Крім Генеральної Асамблеї ООН цим питанням займаються спеціальні конгреси з попередження злочинності і поводження з правопорушниками. Вони розробляють спільну стратегію і тактику запобігання злочинності та заходи з її мінімізації як суспільного явища.

Достатньо переконливо щодо проблеми міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю висловився Генеральний секретар Інтерполу: «В сучасних умовах міжнародна боротьба зі злочинністю не може знаходитись в компетенції декількох суперкоманд чи супердетективів. Це може бути досягнуто лише шляхом співробітництва в межах, встановлених багатьма країнами, на основі існуючих міжнародних домовленостей, національного законодавства, технічних можливостей та доброї волі всіх зацікавлених осіб» [2].

Міжнародна злочинність становить загрозу інтересам і правам людини, політичній стабільності та економічному розвитку держав, системі міжнародної безпеки в цілому. Варто погодитися з думкою про те, що перед фактом такої серйозної загрози, як злочинний світ, держави із дедалі більшою готовністю будуть йти на взаємні обмеження своїх суверенних прав для забезпечення загального світового спокою і належного порядку [3].

Для вирішення питань протидії організованій злочинності на міжнародному рівні потрібно вирішити ряд завдань, серед яких:

- узгодження класифікації злочинів, які являють собою небезпеку для декількох або всіх держав;
- координація засобів із запобігання транснаціональним злочинам та злочинам міжнародного характеру;
- встановлення юрисдикції над злочинами та злочинцями;
- забезпечення невідворотності покарання;
- надання правової допомоги у кримінальних справах, включаючи видачу злочинців.

Аналіз спеціальної літератури та основних практичних проблем міждержавної правової допомоги свідчить, що міжнародна співпраця в боротьбі з організованою злочинністю є тривалим у часі процесом і на сьогодні вона визначається, як діяльність компетентних органів, передбачена міжнародними договорами або здійснювана на умовах одночасного застосування норм міжнародного та внутрішнього права щодо ведення процесуальних та слідчих дій з метою отримання доказів, забезпечення відшкодування шкоди, заподіяної злочинцем, або притягнення до відповідальності особи, що вчинила злочин. Щоб протистояти злочинному світу, необхідна координація зусиль і взаємодія усіх держав, що входять до

складу Організації Об'єднаних Націй та Європейського Союзу, за посередництвом Центра з міжнародного попередження злочинності, а також Ради Європи. Злочинність не має кордонів та національної приналежності, вона не існує сама по собі, її рівень розгалуженості та прогресивності визначається системою міжнародних злочинних зв'язків. [4].

Правоохоронні органи повинні тісніше співпрацювати у правовій сфері, щодо зближення національного законодавства та створення уніфікованої законодавчої бази й утворення загального правового простору в інтересах усіх держав. Тому, тільки завдяки міжнародній співпраці та активному пошуку загальних правових підходів до вирішення проблем боротьби із організованою злочинністю можливо домогтися серйозних позитивних зрушень.

Список використаних джерел

1. Управление государственными органами. - М.: "Инфра-М" 1998. - с. 123.
2. Виступ Генерального секретаря Інтерполу на нараді "Європа-Лізинг 1995" // Інформаційний бюлетень Інтерполу. - ЛЕОН, 1995. - С. 13.
3. Зимин В., Зубов И. Международное сотрудничество в областборьбы с преступностью и охраны общественного порядка. - М., 1993
4. Філяніна Л.А. Міжнародне співробітництво у боротьбі з організованою злочинністю / Л.А. Філяніна // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. - 2012. - № 2. - С. 417-425. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Nvdduvs_2012_2_5_6 .pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Nvdduvs_2012_2_5_6.pdf)

Наголова І.Ю., заступник начальника слідчого відділення Краснолиманського МВ ГУ МВС України у Донецькій області

Подія кримінального правопорушення в системі обставин, які підлягають доказуванню за чинним КПК України

Як один із видів соціальної діяльності процесуальна діяльність під час кримінального провадження носить пізнавальний характер. Розслідуючи кримінальні правопорушення та приймаючи по них процесуальні рішення, слідчі органів досудового розслідування задля швидкого, повного та неупередженого розслідування прагнуть відновити та довести зазначені у законі суттєві обставини минулої події, які підлягають доказуванню відповідно до частини 1 статті 91 КПК України. Ці встановлені й доведені обставини необхідні для оцінки зібраних доказів учасниками судового провадження і прийняття судом законного й обґрунтованого підсумкового рішення щодо визнання особи винною у вчиненні кримінального правопорушення і призначення їй покарання, або невинуватою.